

המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין – לקט עיתי

7 בינואר 2024

הניחולטר שמפיץ המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין מרכז מאמרים וכתבות עדכניות המכסים את תחומי העיסוק השונים של המכון - מודיעין, מתודולוגיה של המודיעין, התפתחויות מרכזיות בעולם המחקר בתחום ועוד.

המכון בוחר את התכנים הכלולים בניחולטר זה על בסיס שיקולים מקצועיים ושיקולי עריכה. המכון אינו אחראי על תכני האתרים ועל הקישורים החיצוניים שהניחולטר מפנה אליהם.

מלחמת חרבות ברזל

- רס"ן (מיל.) אלעד מנסה לעמוד על הדומה והשונה בין מלחמת יום הכיפורים ומלחמת חרבות ברזל וכן להציע מחשבות ראשוניות על מה שראוי לערוך ב"יום שאחרי" מלחמת חרבות ברזל. [לקריאה באתר המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין](#)
- James D. Marchio, שעבד בין היתר ב-ODNI, מתחקה אחרי המאמץ האמריקני, למסד באמצע שנות ה-70 של המאה הקודמת, לאחר הכישלון הישראלי ביום הכיפורים, את מקבילתה האמריקנית של מחלקת הבקרה, גוף בשם "פרקליט השטן". [לקריאה בכתב העת מבית ה-CIA](#)
- תחקיר שפורסם בניו יורק טיימס טוען ש"המוסד" מצא עדויות לפעילות הכלכלית הענפה של חמאס כבר בשנת 2018 אך ישראל, בשל מדיניותה דאז, החליטה שלא להתמקד בסיכול פעילות כלכלית ענפה זו. [לקריאת התחקיר באתר הניו יורק טיימס](#)

טכנולוגיה בשירות המודיעין

- מאמר מאת ד"ר עופר גוטרמן וליאור בורק מבקש להראות את התרומה של הבינה המלאכותית היוצרת לעבודתם של אנליסטים. המאמר מציג שימושים מעשיים ב-ChatGPT לאורך שרשרת הערך של המודיעין האסטרטגי. [לקריאה באתר המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין](#)

חדשנות במודיעין

- מובילי החדשנות של היחידה הטכנולוגית של אמ"ן מעניקים הצצה ראשונה וייחודית לאופן שבו גישת "מיצוי המשאבים הקיימים" גובשה בשנים האחרונות ומיושמת הלכה למעשה בשגרה ביחידה זו. [לקריאת המאמר באתר המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין](#)

איזה ידע רלוונטי לחוקרת המודיעין ?

- Andrew Skitt Gilmour, לשעבר חבר ה- Senior Analytic Service שב-CIA, טוען בטור דעה שחוקרי וחוקרות המודיעין חייבים להתייחס יותר לרעיונות, היסטוריות, שפות וטענות גיאוגרפיות, שמתחדשות לאחר תקופה רדומה במלחמה הקרה. לדבריו, ידע בתחומי מדעי הרוח אמנם לא מייצר ניבוי אבל הוא יכול לייצר ידע על טווח הבוונות האסטרטגיות של מושא המחקר. [לקריאה בכתב העת מבית ה-CIA](#)

מודיעין לאומי אזרחי / התרעה

- ביקורת המתייחסת לספר שכתב אריק דאהל במסגרתו ביקש לבחון מדוע לא הצליח המודיעין להתריע מפני מגיפת הקורונה. דאהל מציג כישלון זה בשורה אחת עם כשלים נוספים כדוגמת פרל הארבור, ועולה מדבריו שרצוי היה שהמודיעין יתמקד ב"מודיעין טקטי" שיהיה מהיר ומהימן, שיוכל לסייע בעיצוב המדיניות. [לקריאת הביקורת על אודות הספר](#)

מודיעין בעולם

- כתבה הסוקרת כמה מההשפעות של מלחמת רוסיה-אוקראינה על עבודת שירותי המודיעין הרוסיים. למשל, אחד השינויים המתוארים הוא דפוס של מעבר לפעילויות ריגול באמצעות סוכנים לא-רוסיים כאמצעי להתמודדות עם מגבלות שמוטלות במערב על אזרחי רוסיה. [לקריאת הכתבה ב-Foreign Affairs](#)

מודקאסט

- העונה החדשה של מודקאסט הופקה בשיתוף קהילת "לומדים מנהיגות בחיל" ומתמקדת במלחמת חרבות ברזל. בפרק הראשון, מספר גלעד, קמ"ן ומפקד של מסגרת מודיעינית ביחידת מילואים מגויסת, על לקחיו מהמלחמה. בפרק השני מדגישה שירה, חוקרת ביטחון לאומי ומדיניות, את חשיבות הגיוון בעבודת המודיעין ובתהליכי קבלת החלטות. בפרק השלישי מצייר דורון סקל, איש 8200 לשעבר, קו משותף בין לקחים שנלמדים במשבר לבין האופן שבו אנו נדרשים לחנך ולהכשיר אנשי מודיעין גם בשגרה. [להאזנה לפרק 1](#) | [להאזנה לפרק 2](#) | [להאזנה לפרק 3](#)

